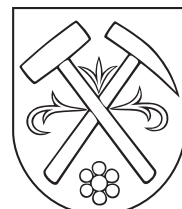

VLACHOVSKÉ NOVINY STROMIŠ

VLACHOVO
1427-2005

Č. 4

VŠETKY NÁKLADY NA VÝROBU
A DISTRIBÚCIU NOVÍN HRADÍ OBEC VLACHOVO

DECEMBER 2005

ROČNÍK VII.

Vyhodnotenie celoslovenskej súťaže „DEDINA ROKA 2005“

Vlachovo privítalo vzácných hostí

Obec Vlachovo ako víťaz súťaže „Dedina roka 2005“ bola podľa kritérií tohoto celoslovenského podujatia povinná usporiadať slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže. Stalo sa tak v utorok 29. novembra 2005 popoludní za účasti vyše sto vzácných hostí zo Slovenska a z Čiech.

Predstavitelia Slovenskej agentúry životného prostredia, Spolku pre obnovu dediny a obce Vlachovo už od poludnia vítali v obradnej sieni obecného úradu delegácie ocenených obcí, organizátorov a pozvaných hostí. Takmer presne podľa programu prišla do Vlachova aj delegácia ministerstva životného prostredia SR vedená ministrom László Miklósom. Na priestranstve pred obecným úradom zaujala ministra banická dychová hudba zo závodu Siderit Nižná Slaná a krojovaná skupina žien, ktorá predvádzala posedenie susediek pri domácich prácach v zime.

Starosta obce Juraj Kováč privítal ministra, delegácie miest a obcí i hostí v obradnej sieni. Oboznámil ich s históriou i súčasným životom obce a tiež s programom slávnostného podujatia. Nasledovala prehliadka časti obce ekologickými autobusmi firmy Glamour Capital so zastávkou pri základnej škole, kde si minister a členovia delegácie prehládli panely náučného chodníka. Pochválili žiakov a pedagógov za pekný kultúrny program i za výsledky školy v ekologickej oblasti, za čo dal minister jednotku do žiackych knížiek viacerých žiakov. Riaditeľ školy požiadal ministra o podporu pri zabezpečení finančných prostriedkov na výstavbu čistiarne odpadovej vody pri ZŠ, na čo minister doporučil, že formou malých uličných čistíčiek bude treba odkanalizovať celú obec.

Hymnou SR o 14.00 hod. sa v sále kultúrneho domu začala oficiálna časť slávnosti. Delegácie hostí privítala riadi-

teľka SAŽP Banská Bystrica Ing. arch. Anna Kršáková a predseda Spolku pre obnovu dediny Miroslav Ďuráči. Vzácných hostí v obci privítal starosta Juraj Kováč a uviedol pozdravný program, ktorý tvoril úryvok z Vlachovskej gubajky. Súbor Stromiš vytvoril gubajkou príjemnú vianočnú atmosféru. Hostia vysoko ocenili myšlienku odovzdávania štafety gubajky z generácie na generáciu.

Minister životného prostredia László Miklós vo svojom slávnostnom príhovore vyzdvihol snahu slovenských obcí o skrášlenie a ozdravenie svojho životného prostredia a krajiny. Zdôraznil význam celoslovenskej súťaže o Dedinu roka s návaznosťou na nadnárodnú súťaž o európsku cenu obnovy dediny. Zámerom tejto súťaže je prezentovať príkladné aktivity a iniciatívy obcí s cieľom zlepšiť pripravenosť vidieckych oblastí pre budúcnosť v zmysle „Usmernení pre miestny rozvoj a obnovu dediny v Európe“.

Po príhovore ministra nasledoval slávnostný akt odovzdávania cien. Dielčie ceny za oblasti (dedina ako hospodár, ako maľovaná, ako klenotnica atď.) prevzali z rúk ministra starostovia obcí Slovenský Grob, Čierny Balog, Suchá nad Parnou, Pruské, Pribelce, Žalobín, Semerovo, Poproč a Čečejojce. Za zvukov fanfár prevzal od ministra životného prostredia SR hlavnú cenu súťaže a titul „Dedina roka 2005“ starosta obce Vlachovo Mgr. Juraj Kováč.

(pokračovanie na 5. str.)

Krásne, spokojné Vianoce a šťastný nový rok

Kým čarovná noc rozprestrie svoje láskavé krídla, aby roztrblietala milióny vianočných hviezd a hviezdíčiek, nelen na oblohe, ale aj za oknami našich príbytkov, čaká nás obdobie veľkých príprav na najkrajšie sviatky v roku - Vianoce.

Hýrivé farby, ktorými nás deň čo deň obdarúvala jesenná príroda sa stratili pod belostným páperím prvých snehových vločiek. Zem sa zahalila do temného rúcha noci o poznanie dlhšie a veru neraz si skrehnutými prstami zapíname i posledný gombík na kabáte. Nastal čas najchladnejších mesiacov roka, čas zimných radovánok, ale i predvianočného zhonu - upratovania, nákupu, zháňania darčiekov, varenia a pečenia.

Čas pokoja, radosti a šťastia. Čas hodnotenia, sľubov a predsavzatí. Čas najkrajších a najočakávanejších sviatkov roka - Vianoc. Ich magické čaro, ktoré nevypchalo ani po stáročia je vytvorené množstvom tradícií a zvykov. Sú to obyčaje ľudí, vari zo všetkých kútov zeme.

ADVENT - je obdobie očakávania, spojené s očakávaním príchodu spasiteľa na svet. Latinské slovo „advent“ znamená „príchod“. Obdobie adventu bolo rôzne, ale približne od jedenásteho storočia sa trajuje v trvaní štyroch týždňov pred Štedrým večerom. Počas adventu boli zakázané zábavy, tanec, spev, ľudia sa mali postiť. Posledné tri nedele pred Vianocami sú známe ako bronzová, strieborná a zlatá.

ŠTEDRÝ DEŇ (24. december) - hovorilo sa mu virgília, t.j. predvečer slávnosti, lebo predchádzal dňu Kristovho narodenia. V tento deň sa až do večera držal pôst a pritom sa robili všakovaké čary, týkajúce sa budúcnosti, úspechov či neúspechov v hospodárení, budúcej úrody, ale i osobného života. S východom prvej hviezdy na oblohu sa pôst skončil a rodina zasadla ku štedrej večeri. Tá bola spojená s mnohými zvykmi, z ktorých sa určite aspoň niektoré zachovali v našich rodinách. Jedla sa oblátky s medom, zje sa strúčik cesnaku, prekrajuje sa jabĺčko a lúskajú sa orechy. Pod obrusom nesmie chýbať peniaz a šupiny z kapra. Na štedrovečernom stole nechýbajú sviečky, fľaša domácej pálenky, celý chlieb, vetvičky z jedličky, dobré vlachovské bobáliky, kapustnica s klobáskou a hubami, ale aj ryba. Potom sa rozbaľujú darčeka.

BOŽIE NARODENIE (25. december) - je dňom narodenia Krista. Tento deň je uctievaný ako jeden z najväčších sviatkov roka. Na Božie narodenie sa

nepracovalo. Nerobili sa sni najmenšie domáce práce, znamenalo by to nešťastie. Preto sa chodilo do kostola na Štedrý večer na polnočnú omšu, aby ľudia vyčkali na narodenie Krista a mohli sa 25. decembra už veselíť, tešiť sa a navzájom sa stretnúť celé rodiny.

Aj my občania sa už v tento deň stretávame v centre našej obce pri „štetierni“. Udržme si túto peknú tradíciu pri našej Gubajke.

SVÄTÝ ŠTEFAN (26. december) - bol horlivým Kristovým učeníkom. Neskôr sám šíril kresťanstvo, za čo bol pre hrabami Jeruzalema roku tridsaťsedem ukameňovaný. Svätý Štefan bol patrónom koní a koledníkov. V tento deň chodievali chudobní koledníci po domoch spievať koledy, za čo dostávali výslužky. Deň vrcholil večernými vianočnými zábavami.

V období Vianoc sa stávame citlivejšími, ohľaduplnejšími, schopnými viac dávať, ako prijímať. Občas je najväčším darom to, že si nájdeme čas, trpezlivosť, ohotu na prejavenie lásky rodičom, starým rodičom, partnerom a deťom. Nezabudnime, že jedným z najväčších darov každého dňa je vzájomná úcta, konanie dobra, čo sa nedá kúpiť.

Želám všetkým obyvateľom Vlachova Vianoce plné radosti a šťastia a v novom roku 2006 tristošesťdesiatpäť úspešných dní, pevné zdravie, veľa lásky a optimizmu a porozumenia v rodinách.

Klára Hajdúková
kronikárka obce

Výstup na Stromiš 2006 29. ročník

Obecný úrad Vlachovo
požýva turistov a milovníkov
prírody na 29. ročník
Výstupu na Stromiš,
ktorý sa uskutoční dňa
21. januára 2006 (sobota)

Program výstupu

7.00 - 8.00 prezentácia účastníkov v miestnosti požiarnej zbrojnice - budova obecného úradu
8.00 položenie venca k pamätníku SNP, otvorenie a príhovor, štart výstupu
11.00 Chata na Stromiši zápis do kroniky výstupu, lesný bál, tombola, turisticko-športové súťaže
13.00 - 16.00 posedenie turistov v KD a záver výstupu

Tešíme sa na stretnutie s Vami
v zimnej prírode

Ján Gallo

Spravodajstvo zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva vo Vlachove

27. zasadnutie OCZ vo Vlachove sa konalo 14. novembra 2005.

Zastupiteľstvo sa zaoberalo organizačným a hospodárskym zabezpečením vyhlásenia celoslovenského kola súťaže Dedina roka 2005, návrhom úpravy rozpočtu obce pre rok 2005 a východiskami pre rozpočet obce na rok 2006, správou o otvorení environmentálneho chodníka pri ZŠ s MŠ vo Vlachove s názvom Snehulienka a trpasličí, ako aj realizáciou projektu Zdravie v školách 2005 s názvom Kvet pre trpaslíkov, zriadením Klubu mladých v obci, výkupom časti pozemku Márie Klementikovej na mostík, návrhom na likvidáciu hnutelného strojného zariadenia, ponukou firmy Brantner na likvidáciu TKO.

S organizačným a hospodárskym zabezpečením vyhlásenia výsledkov celoslovenského kola súťaže Dedina roka 2005 oboznámil prítomných starosta obce Mgr. Juraj Kováč. Organizátormi akcie budú okrem obce aj Slovenská agentúra životného prostredia a Spolok pre obnovu dediny. Pripravené musia byť všetky priestory na obecnom úrade na prijatie pozvaných hostí a v kultúrnom dome na dôstojné vyhlásenie výsledkov súťaže. Finančne na akciu prispieje Dexia banka - generálny partner súťaže. Prítomní boli oboznámení s podrobným scenárom akcie.

Návrh na úpravu rozpočtu s podrobným vysvetlením upravovaných položiek v príjmovej aj výdavkovej časti predložila pracovníčka OcÚ Renáta Lešková. Rozpočet obce je vyrovnaný vo výške 8 109 000.- Sk. Starosta obce navrhol prítomným zvýšiť v rozpočte položku reprezentácie obce zo 70 000.- Sk na 130 000.- Sk z dôvodu zabezpečenia slávnostného vyhodnotenia súťaže Dedina roka 2005. Poslanci s návrhom starostu obce súhlasili.

O otvorení environmentálneho chodníka a realizácii projektu Zdravie v školách informoval prítomných riaditeľ školy Mgr. Ľuboš Hlaváč. Škola vypracovala dva úspešné projekty, na realizáciu ktorých získala finančné prostriedky vo výške 75 000.- Sk a 33 000.- Sk. V projekte environmentálnej výchovy ide o vybudovanie náučného chodníka, ktorý má prispieť k rozvoju turistiky v obci, ale hlavne má turistov poučiť zábavnou formou pomocou náučných tabúľ, ktoré budú rozmiestnené v obci, o stromoch, vtákoch, nerastoch, vodných živočíchoch a vodných rastlinách v obci. V druhom projekte Zdravie v školách ide o vypracovanie propagačných materiálov o zdravej výžive, príspevok na saunu v škole a príspevok na homeopatické lieky. Otvorenie projektu bude 6. 12. 2005 v budove ZŠ.

Starosta obce navrhol prítomným zriadiť Klub mladých v prístavbe Kultúrneho domu vo Vlachove. Priestory v KD sú vyhovujúce, ale je potrebné, aby si mládež vypracovala klubový poriadok, a aby niesla zodpovednosť za prenajaté priestory. Poslanci s návrhom starostu obce súhlasili.

Pani Mária Klementiková súhlasila s odpredajom časti svojho pozemku, p. č. 2655, k.ú. Vlachovo, obci za účelom vstupu do areálu kúpalska. Geometrický plán je už vypracovaný. Na opravu mostíka cez potok Riešica získala obec z Programu obnovy dediny finančný príspevok 60 000.- Sk.

Starosta obce navrhol prítomným poslancom nefunkčné strojné zariadenia

KUKA, V3S a autobus garážované v garážach na Červenej hline rozpáliť a odvieť do zberu. Poslanci s návrhom súhlasili. Ing. Viliam Klobušník navrhol získané prostriedky investovať do kúpy obecného traktora.

S ponukou firmy Brantner Rimavská Sobota s.r.o. oboznámil prítomných starosta obce. V obci sa TKO vyváža vlastným KUKA vozidlom, odvoz separovaného odpadu zabezpečuje firma Enzo Veronika.

Poslanec Dušan Elexa poukázal na nedoriešenie problému s kompostoviskom. Upozornil, že obce majú povinnosť do dvoch mesiacov zriadiť vo svojom katastri kompostoviská.

Aktivistu Mgr. Marian Kušnier poukázal na skutočnosť, že informačné centrá neposkytujú dostatok informácií o obci Vlachovo. Starosta obce sľúbil poskytnúť informácie týmito centrami o expozícii v kaštieli Andrásyovcov, aj o turistickom environmentálnom chodníku v obci.

28. zasadnutie OCZ vo Vlachove sa konalo 14. decembra 2005.

Ocenení občania v súťaži „Za krajsiu obec 2005“ s komisiou.

Foto: Ján Gallo

Obecné zastupiteľstvo schválilo všeobecne záväzné nariadenie o dani z nehnuteľnosti pre rok 2006, ktoré sa pre občanov oproti roku 2005 nezmenilo. Mierne bolo zvýšené daňové zaťaženie pre lesné pozemky.

Schválený bol aj hlavný dokument obce - rozpočet pre rok 2006, ktorý bude v príjmov a výdavkovej časti vyrovnaný vo výške 7 066,0 tis. Sk. Zastupiteľstvo určilo komisie pre inventarizáciu obecného majetku ku koncu roka 2005 a plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce. Podľa neho budú postupne kontrolované všetky organizácie dotované obcou - TJ, ZŠ s MŠ, DHZ a i.

Schôdze zastupiteľstva sa zúčastnili občania, ktorých komisia vyhodnotila ako víťazov v jednotlivých kategóriách obecnej súťaže "O najkrajší dom, dvor, predzáhradku". Ocenení dostali peňažnú odmenu po 1 000,-, 500,- a 300,- Sk. Schválený bol program obecných osláv "Vianoce 2005" a plán zasadnutí OcZ na I. polrok 2006. Starosta obce podal situáciu i finančnú správu o realizácii celoslovenského vyhlásenia výsledkov súťaže Dedina roka a riaditeľ ZŠ s MŠ o otvorení náučného chodníka obcou.

Prejednaná bola tiež informatívna správa o likvidácii neupotrebitelného strojného zariadenia a o pripravovanej výstavbe mostíka pre peších do letného amfiteátra. Zastupiteľstvo schválilo starostovi za mimo-

riadne výsledky obce ročnú odmenu vo výške jedného mesačného platu a prejednalo návrh na stavebnú úpravu prevádzkových priestorov OcÚ. Starosta informoval, že obec získala zo štátnych hmotných rezerv skladovanú motorovú striekačku PPS 12 za sumu 6 500,- Sk.

V diskusií a interpelácii navrhli poslanci zostaviť program priorit obce na obdobie do r. 2010, vyhlásiť akciu "Daruj svoje prebytočné knihy obecnej knižnici", navýšiť príspevok ZŠ s MŠ, ponúknuť vhodné plochy v obci na reklamné účely za poplatok. Zaoberali sa návrhom na odstránenie, resp. opravu autobusových zastávok v časti obce Vlachovo - Maša a Pila, ktoré sú vlastníctvom obce (tri prístrešky) opravou starých a výstavbou nových hydrantov, vytýčením komunikačnej uličky na cintoríne, návrhom na morálne ocenenie darcov krvi, výstavbou obecného kompostoviska a biologickej čistiarne odpadových vôd pri ZŠ.

RNDr. Viera Hroncová
a Mgr. Juraj Kováč

Spoločenská kronika (k 31. 12. 2005)

Životné jubileá

80 rokov

Júlia Polubňáková
4.10.1925, Kamenná 162

75 rokov

Ján Hajdúk
15.10.1930, Letná 113

70 rokov

Emília Klobušníková
16.12.1935, Kamenná 173

Uzavreli manželstvo

Marek Melicher - Jana Kozáková
22.10.2005

Zomreli

Mária Vargová, rod. Hroncová
21.12.1926 - 27.10.2005

Ondrej Krupko
4.6.1937 - 10.11.2005

Mária Sádovská, rod. Breznenová
3.7.1922 - 14.12.2005

Jozef Slivka
31.8.1929 - 17.12.2005

Mária Jakubovská, rod. Elexová
27.1.1923 - 17.12.2005

Zmena pravidiel zdaňovania nehnuteľností

Od začiatku budúceho roka sa znovu budú podávať daňové priznania k dani z nehnuteľnosti. Povinnosť nebudú mať všetci daňovníci, ale len tí, ktorí v tomto roku nadobudli nehnuteľnosť - kúpou, dedením alebo iným spôsobom.

Daňové priznania sa budú podávať do konca januára 2006. Výnimkou podania daňového priznania budú len tí daňovníci, ktorých vyzve k podaniu obec.

Novela zákona v zdaňovaní bytov (domov) prináša jednu zmenu, a to daňovníci, ktorí sú od platenia dane z domov a bytov oslobodení - nemusia daňové priznania podávať. Po uplynutí oslobodenia platenia dane z nehnuteľnosti ich tiež nemusia podávať.

Zmeny v zdaňovaní od 1. decembra 2005:

- ročná sadzba dane z pozemkov nesmie presiahnuť 20-násobok najnižšej ročnej sadzby dane z pozemkov určenej vo všeobecnom záväznom nariadení obce,
- ročná sadzba dane zo stavieb nesmie presiahnuť 40-násobok najnižšej ročnej sadzby dane z pozemkov určenej vo všeobecnom záväznom nariadení obce.

Dôležité termíny:

- do 30 dní treba správcovi dane (obec-

nému úradu) oznámiť každú zmenu, napríklad rozdelenie pozemku, zmenu vlastníctva bytu, garáže (kúpou, dedením, darovaním a pod.) Povinnosť má bývalý aj nový majiteľ. Vlastníctvo sa nadobúda spravidla dňom povoleného vkladu do katastra nehnuteľností - vtedy začína plynúť lehota pre zdaňovanie. Pri nesplnení povinnosti hrozí fyzickej osobe pokuta od 200 Sk a právnickej osobe od 2000 Sk.

- od 1. januára 2006 sa podávajú daňové priznania k dani z nehnuteľnosti. Priznanie podávajú už len tí daňovníci, u ktorých v tomto roku nastala zmena - nadobudli nehnuteľnosť do vlastníctva, nájmu, do užívania, alebo správy. Daňové priznanie sa bude podávať aj v prípadoch, ak k tomu daňovníka vyzve obec.

- Daňové priznania sa podávajú na nezmenených tlačivách.
- do 15. mája 2006 obecný úrad vyrubí daň z nehnuteľnosti všetkým majiteľom nehnuteľnosti.
- do 31. mája 2006 musí každý daňovník zaplatiť daň.

Podrobnejšie informácie budú uvedené vo všeobecnom záväznom nariadení prijaté Obecným zastupiteľstvom vo Vlachove, ktoré budú poskytnuté každému občanovi.

Dušan Elexa

Vo Vlachove - dedine roka zapájajú ľudí do života obce

Dedinou roka 2005 sa stala obec Vlachovo, ktorá leží medzi Rožňavou a Dobšinou. Víťazstvo v súťaži citíť všade: transparent vítajúci motoristov v „dedine roka“ je pri značke Vlachovo aj v strede dediny na kultúrnom dome. Podľa starostu sa porote páčil najmä vnútorný a duchovný život dediny. „Deväťčlenná komisia prišla kontrolovať dedinu inkognito, vôbec sme nevedeli, že tu sú,“ hovorí.

Vlachovo je na prvý pohľad bežná dedina, akých sú na Slovensku stovky - vstupuje sa do nej popri družstevnom areáli a hlavná cesta ju rozdeľuje na dve časti. Dolinou, kde dedina leží, tečie rieka Slaná.

Starosta Juraj Kováč hovorí, že víťazstvo ho prekvapilo. „Necítil som sa na to.“ Ženy, ktoré išli na cintorín si však pochvaľovali. Jedna hovorila, že roky robila v školskej jedálni, ale nikdy nemala problémy s nedoplatkami za stravu. „Ludia sú tu zodpovední“. Jej kamarátka robila tridsaťosem rokov na pošte. Hovorí, že v lete je dedina plná kvetov, ľudia sa o okolie starajú. „Máme tu kúpalisko, penzión,“ dodala.

Starosta priznáva, že dedina s 930 obyvateľmi možno nie je najkrajšia, ale snažia sa sem priťahovať kultúru a zapájať ľudí do dedinského života. V strede dediny postavili pri prameni pitnej vody prístrešok, v ktorom vraj babky v lete aj perú. Z gran-

tov zrekonštruovali kaštieľ a urobili z neho kultúrny dom. Každý víkend býva v lete na kúpalisku kultúrna akcia, stavajú máje, robia lesný bál, turistické výstupy na okolité kopce, jarmoky. Miestni robia výšivky, maľujú na kamene z potoka.

„V tejto dedine nezostali ľudia sedieť, ani keď boli problémy. Pred tromi rokmi sme mali 24-percentnú nezamestnanosť, teraz necelých jedenásť percent. Neopustili sa, ale chodia, snažia sa, robia, čo sa dá,“ hovorí starosta. „Máme niekoľko tradičných podnikateľov - napríklad čalúnnika, výrobcu kief známeho po celom Slovensku, kováčov, drevárov.“

V obchode v strede dediny práve nakupuje pani v stredných rokoch. Tvrdí, že ani nevidí, ani necíti, že žije v dedine roka. „Ale je pravda, že ľudia sa snažia.“ Kedy si mali v dedine Rómov, ale v roku 1967 sa strhla bitka, jeden mladý Vlachovčan ju neprežil a Rómov vyhнали. Všetkých 350 prijali v Olomouci.

Súťaž vyhlasuje Slovenská agentúra životného prostredia. Dedinu sa musia prihlásiť sami, tento rok ich bolo trinásť. Druhý skončil Čierny Balog z okresu Brezno, tretie Semerovo z okresu Nové Zámky. Vlachovo bude reprezentovať Slovensko v súťaži o Európsku cenu obnovy dediny.

Richard Filipko
denník SME

Richtár Gemerčanov žijúcich v Košiciach:

Som na svoju rodnú obec hrdý !

Aj keď mesiac november je mesiacom zimy, myslím si, že pre obec Vlachovo a jeho obyvateľov je najkrajším mesiacom roka 2005. Uskutočnili sa v ňom dve najkrajšie udalosti jej histórie, a to pamiatka posviacky kostola a spoločenské uznanie aktivity zastupiteľstva obce Vlachovo a jej obyvateľov v súťaži o najkrajšiu obec v rámci Slovenska. Je nesporné, že 29. november 2005 sa do kroniky obce Vlachovo zapíše s veľkým „D“. Áno, Vlachovo je najkrajšia dedina roka 2005. Bolo to spoločensky potvrdené odovzdaním tejto ceny predstaviteľom Slovenska, a to ministrom životného prostredia SR pánom Miklášom. Zúčastnil som sa tejto slávnosti a priznávať sa, že bol som hrdý na svojich rodákov, na funkčné zastupiteľstvo obce na čele s jeho richtárom Mgr. Jurajom Kováčom. Tento pocit je o to krajší, že v týchto dňoch sa opäť po 37 rokoch života v Košiciach, stávam obyvateľom najkrajšej obce roka 2005 - Vlachova. A v tomto pocite ma napadajú slová z básne nášho gemerského básnika Ondreja Nagaja, citujem:

„Z pavučín stáročí hľadaj kde je pravda,
aký bol jeho kraj, aká reč.
Kraj Ty môj čarovný, aj mňa si dokojil,
kdekoľvek zabľudím, nosím ťa stále sebou.
I smútok zakryješ, i bolesť zahojíš.
Ani nevyčítaš, že som doma nebol.“

Asi je to môj prípad ale myslím si, že som sa snažil byť tiež nablízku. Dôkazom toho je tá skutočnosť, že v roku 1990 bol v Košiciach založený Klub Gemerčanov a a ich priateľov žijúcich v Košiciach. Neskôršie to bolo premenované na Spolok Gemerčanov žijúcich v Košiciach. Takto bol Spolok zaregistrovaný na Ministerstve vnútra SR a to 22.1.1998. Spo-

lok si dal za cieľ rozvíjať tradície a históriu Gemeru, poznávať nárečie, zvyky, obyčaje, folklór a významné osobnosti Gemera a Malohontu. Za týmto účelom spolok zakladal rôzne záujmové krúžky, organizoval podujatia a vykonával ďalšiu kultúrno-spoločenskú činnosť. Nedá mi preto, aby som ako richtár Spolku Gemerčanov žijúcich v Košiciach po vyhlásení najkrajšej obce roka 2005 nepripomenul, že obec Vlachovo a jej obyvateľia sa aktívne podieľali pri naplňovaní programu Spolku svojou aktívnou účasťou na jednotlivých akciách. Spomeniem aspoň niektoré:

- dňa 6. marca 1992 na II. Reprezentačnom plese Gemerčanov a ich priateľov v Spoločenskom pavilóne VSŽ hrala hudba z Vlachova a vystupoval súbor Stromiš,
- 27.10.1993 folklórny súbor Stromiš bral účasť na Dni Gemera vo Všešportovom areáli VSŽ,
- 18.2.1994 na gemerskom bále pod názvom „Bavíme sa sami“ hrala hudobná skupina Fortuna pod vedením Mgr. Kováča,
- 17.2.1995 na V. Gemerskom bále hrala skupina Fortuna,
- 17.5.1997 účasť mužskej speváckej skupiny na Gemerskom majálese pod názvom „Gemer, ty môj rodný“ v Dome umenia v Košiciach,
- 15.12.1997 folklórna skupina Stromiš so svojou Gubajkou pozdravila Košičanov pod vianočným stromčekom,
- 6.2.1999 na IX. Gemerskom bále v Jumbo centre hrala hudobná skupina Relax,
- 22.2.2003 na XIII. Gemerskom bále hrala v Dome umenia hudobná skupina Relax, (pokračovanie na 5. str.)

Ženičky v kroji zaujali v Dedine roka všetkých hostí ...

Foto: J. Gallo

Združenie miest a obcí horného Gemera blahoželá

Vážení čitatelia !

Nerastné bohatstvo, zlato, striebro, meď a železo ukryté v hĺbinách rudohoria a križovatka starých obchodných ciest preduroili „Horný Gemer“ na stredisko ťažby a spracovania kovov v južnej časti východného Slovenska. Celých sedem stáročí bolo baníctvo a hutníctvo zdrojom rozvoja remesiel, priemyselných odvetví, ale zároveň aj rozvoja školstva i kultúry.

Tradicie výroby, vzdelanostná úroveň obyvateľstva, zdroje pracovných síl prameniace zo súčasnej veľkej nezamestnanosti a priemyselné zázemie tvoria spolu vynikajúce podmienky pre rozvoj podnikateľských i ostatných aktivít v rôznych oblastiach hospodárstva a kultúrno-spoločenského života.

Dnes, na prahu 21. storočia, kedy došlo k zrušeniu ťažby železnej rudy stojíme pred úlohou čo najviac vyťažiť z bývalého priemyselného zázemia a ľudského potenciálu, prinavrátiť tomuto regiónu niekdajší rozkvet a slávu.

Jedným z takýchto počínov sa stalo vyhlásenie obce Vlachovo za „Slovenskú dedinu roka 2005“. V prvom rade chceme touto cestou úprimne blahoželáť k dosiahnutiu tohto ocenenia všetkým

jej obyvateľom, starostovi pánovi Jurajovi Kováčovi a ostatným predstaviteľom samosprávy obce. Myslím si, že toto ocenenie sa vám dostalo naozaj plným právom. Veď stačí spomenúť len takú záslužnú činnosť akou je uchovávanie tradícií, ľudových zvyklostí, piesní a tancov a hlavne vštepovanie lásky k nim do duše mladej generácie. A v druhom rade túto skutočnosť chceme aj vyzdvihnúť ako príklad pre ostatné obce, aby sa aj touto cestou snažili zviditeľniť seba i celý náš región.

Náš „Horný Gemer“ so svojou dávnou a slávnou históriou, krásnymi kultúrnymi pamiatkami, jedinečnými prírodnými útvarmi, flórou a faunou okolitých hôr patrí k tým hospodárskym a priemyselným centram, ktoré si zaslúžia pozornosť a obdiv návštevníkov, prichádzajúcich k nám za obchodom, podnikaním, či za poznávaním a rekreáciou.

Horný Gemer je otvorený svetu, novým trendom, novým myšlienkam a cieľom. Jeho pohostinní obyvatelia všetkých očakávajú a sú presvedčení, že u nás sa bude každý kto príde cítiť tak dobre ako doma.

Ing. František Kardoš
predseda ZMOHG

Rozvoju obce napomáha aj miestna tlač

Po viac, ako troch desiatkach rokov učiteľského i osvetového pôsobenia vo Vlachove sme sa presťahovali do okresného mesta Rožňava. Odchodom z Vlachova sme nezabudli na prežitú obdobie nášho produktívneho veku, počas ktorého sme zanechali svoj nezmazateľný rukopis. Veľmi často sa nám v myslí vynárajú spomienky na bývalých žiakov, ich rodičov, kolegov učiteľov, prevádzkových zamestnancov, širokého okruhu priateľov, susedov a funkcionárov. Náhodné stretnutia s občanmi sú sprevádzané stiskom rúk, priateľským rozhovorom, informáciou o ich rodinách, novostiach i rôznych udalostiach v obci.

Najviac nás teší, keď bývalí žiaci pri stretnutiach spomínajú na prvé a pre život potrebné informácie zo základnej školy, na ktorých stáli svoju pyramidu vedomostí a vzdelávania. Dostali určitý návod, ako sa naučiť prekonávať prekážky a svoje nezdrary, prípadne aj osobné prehy.

Nie menej srdečné sú zvitania sa s občanmi pri rôznych podujatiach, ktoré sa v obci uskutočňujú a na ktoré nás zároveň aj požívajú.

O živote v obci a jej napredovaní sa však veľa dozvedáme zo štvrťročne vydávaných Vlachovských novin Stromiš, ktoré nám obecny úrad pravidelne posiela. Prečítame si ich do poslednej lítery. Sme im za to poďakovní, lebo oživuje to v nás spomienky, utvrdzuje vedomie, že naše predsavzatia a ich realizácia na poli výchovy a vzdelávania, prispeli k zvýšeniu všestranného rozvoja obce.

Obšahová naplní novin, ich kvalita dáva čitateľovi možnosť nazrieť do vnútorného života obce a všetkých jeho stránok. Upútajú bohatosťou zánr, konkrétne oslova a adresnosťou z práce obecného úradu, základnej školy a miestnych občianskych združení. Reflektujú na rôzne oblasti života, ako je kultúry, duchovný život, šport a množstvo občianskych aktivít. (pokračovanie na 5. str.)

Školstvo

Enviromentálne projekty základnej školy

Okrem toho, že maximálnu pozornosť venujeme výchovno-vzdelávaciemu procesu, aby naši žiaci dosiahli čo najlepšie výsledky, snažíme sa venovať i ďalším aktivitám.

Ocenení sme boli za mimoriadne úspechy v environmentálnej výchove a starostlivosti o životné prostredie. Veľkú pozornosť venujeme environmentálnej výchove, aby ocenenie ministra životného prostredia bolo v správnych rukách. Chceme však dokázať, že táto odmena nebola náhodná.

Postupne sa naša škola vypracovala na zariadenie, špecializujúce sa na environmentálnu výchovu. Deti sa venujú ochrane životného prostredia nielen na vyučovacích hodinách, ale aj v školských kluboch a počas voľnočasových aktivít.

Koordinátorka environmentálnej výchovy pani vychovávateľka Margaréta Marošová a riaditeľ školy vypracovali v závere uplynulého školského roka dva projekty, ktoré boli úspešné. Na Enviroprojekt 2005 sme takto získali od MŠ SR grant vo výške 75 000,- Sk. V obci vyrástol vzdelávací environmentálny chodník, ktorý skršfuje našu obec a poučí našich žiakov, ako aj ostatných občanov. Zároveň prispieje k návštevnosti obce žiakmi z celého nášho okresu.

V projekte Zdravé školy 2005 sme od MŠ SR získali grant vo výške 33 000,- Sk, ktorý využijeme pri saunovaní našich detí, propagácii zdravej výživy a v prevencii predchádzania rôznych chorôb. V súvislosti s uvedeným projektom sme navyše uskutočnili dňa 6. decembra 2005 v priestoroch kultúrneho domu a našej školy okresný seminár koordinátorov Zdravej školy. Bolo to pracovné stretnutie, ktorého sa zúčastnilo 25 pedagógov zo zák-

ladných škôl okresu Rožňava, ako aj odborný garant uvedeného programu PhDr. Eva Tomková z MŠ SR.

Dňa 3. novembra 2005 sme prevzali v Bratislave zelenú vlajku za úspešné splnenie kritérií v uplynulom školskom roku v rámci medzinárodného projektu "Zelená škola". Pritomní boli riaditelia úspešných škôl, predstavitelia životného prostredia, mimovládnych organizácií, veľvyslankyňa Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a členka Britskej rady. Projekt je určený základným a stredným školám, ktoré sa usilujú o získanie titulu a vlajky s logom "Zelená škola".

Na Slovensku na základe spolupráce Slovenskej agentúry životného prostredia a Spoločnosti environmentálne - výchovných organizácií Špirála so sídlom v Bratislave, Centra environmentálnych aktivít v Trenčíne, Medzinárodnej federácie pre environmentalistiku a Britskej rady sa naša škola v školskom roku 2004/2005 prihlásila do nultého ročníka projektu "Zelená škola". Po splnení kritérií, ktoré sú zamerané na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu, skvalitnenie výkonu pedagogických zamestnancov, separáciu odpadu, zlepšenia životného prostredia školy, úsporné opatrenia v spotrebe vody a energie sme úlohy nultého ročníka úspešne splnili a prihlásili sme do prvého ročníka tohto projektu.

V súčasnosti už dlhodobo spolupracujeme s ochranármi Národného parku Slovenský kras, ako aj ďalšími environmentálnymi občianskymi združeniami. Pri realizácii projektov environmentálnej výchovy chceme spolupracovať aj s obecným úradom, rodičmi a všetkými občanmi našej obce.

Mgr. Lubomír Hlaváč
riaditeľ ZŠ s MŠ

Žiaci ZŠ vzorne prezentovali školu pred delegáciou Dediny roka 2005. Foto: J. Gallo

Obec Vlachovo v rozhlasových reláciách rádia Regina

Nie do vetra ...

Nie do vetra a nielen do éteru sa šíril hlas nášho starostu, našej pani farárky, Juraja Galla, Kláry Hajdúkovej, Milana Kováča, Ondreja Mlynára, Juraja Jánošíka a ďalších občanov našej obce.

Hlasy našich občanov prenášalo vysielanie rádia Regina, dňa 18. a 25. novembra 2005 do prítokov slovenských rodín a tým aj do našich rodín vo Vlachove. Mohli sme si vypočuť názory a úspechy, prácu v obci za posledné tri roky.

Máme sa čím chváliť. Stali sme sa "Dedinou roka 2005", čo znamená, že v našej obci sa veľa pracuje, že tu žijú veľmi šikovní, zruční a pracovití ľudia. Hodiny ich práce sa nedajú spočítať, ale finančne vyčíslíť.

Stačí sa pozrieť na kaštiel - kultúrny dom z vonku i z vnútra. Na stred dediny, kde stojí šetiereň - altánok, v ktorom sa dá osviežiť čistou vodou, oddýchnuť si a schovať sa pred slnkom. V areáli kúpaliska sa v lete okúpať, posedieť si a občerstviť sa pod veľkým altánom, či v amfiteátri sledovať celé leto zaujímavé kultúrne vystúpenia folklórnych súborov a hudieb.

Ľudia uvedomiť, že to nemá kto zakaždým za nimi upratovať. Určite to vo svojom dvore, ani v dome neurobia.

Keď si vymaľujeme dom, vyčistíme okolie, zasadíme kvety, pozametáme cestu, skrásťujeme tým svoju obec. Za to, čo sa urobilo v poslednom čase v obci môže náš starosta, poslanci, aktivisti a všetci ti, ktorí sú ochotní pomáhať. Veď je dálnou pravdou, že človeka poznáš podľa skutkov. Pomôžeme aspoň tak, že nebudeme ničím to, čo je pekné, veď ničíme svoje. Iste každého občana hreje pri srdci, keď našu obec chvália. Už niekoľkokrát som to pocítila aj ja. Nielen rádio Regina, ale aj iné slovenské rozhlasové stanice už v minulosti vysielali o Vlachove - piesne, muziku a rôzne pásma našich tradícií a zvykov. Prídali sa k nim aj ďalšie médiá, ako je tlač a televízia. Písalo sa o nás v dobrom v nejedných novinách a časopisoch. Keby sa tu nič nedialo, tak by tomu ani tak nebolo.

Prajem si, ale isto aj väčšina spoluobčanov spolu so mnou, aby naša obec rástla, krásnela, aby sa šírii o nás éterom iba dobré správy, pekné výsledky z výstavby, kultúry, športu a celkového spoločenského života.

Klára Hajdúková
kronikárka obce

Z tvorby detí

Poviedka o Vianociach

Je december. Všetky stromy oťaželi pod bielu snehovú prikrývkou. Len ihličnaté jedle odolávajú a zbavujú sa snehu, ako najlepšie vedia. Pýtate sa, prečo to robia práve ony? No predsa preto, lebo chcú aby vynikli svojou veľkosťou, stihlosťou a zeleným zafarbením. Keď nakukneme hlbšie do lesa, budeme počuť o čom sa tie krásavice zhovárajú. Teraz sme zastihli práve rozhovor dvoch susediek. Pani Jedľovej a pani Stromovej, ktoré sa zhovárajú o problémoch s ľuďmi. No, veď vypočujte si to sami:

Ale som si vydýchla, keď tí ľudia odchádzali z nášho lesa. No, len sa pozrite dookola pani Stromová, aj nás to čaká. "Čo nás čaká?" spýtala sa nič netušiaci pani. Vy to neviete? V čase Vianoc si ľudia nami spríjemňujú obydlia, vešajú si na nás rôzne predmety, ktorým hovoria vianočné ozdoby. A čo je na tom zlého? No, predsa tak, že už len pocit odtrhnutia od rodného koreňa mi zvieria srdce. Keď si predstavím všetky tie krásne jedličky, ktoré potom ľudia vyhodí alebo spália, tak mi je do plaču. Máte pravdu, odvetila pani Jedľová a dodala. Keď tadeto prechádzali ochrancovia lesov a prírody, povedali

jednu krásnu vetu, ktorú si pamätám až dodnes.

Znela takto: "Keď človek vyrúbe posledný strom a zabudí posledné zvieratá, zistí, že peniaze sa nedajú jesť."

Keby si to každý uvedomil, bol by svet iste krajší a lepší.

Stanislava Tökölyová

Zima

Hviezdy žiaria jasne,
vonku je tak krásne.
Iba meluzína
spieva do komína.
Vybehní bránou,
snehom zasypanou.
Vybehnite von,
veď už zvoní zvon.
Víta pani Zimu,
tetu Meluzínu.
Vyštípe vám líca,
bude zas sanica.
Dievčatko, či chlapček,
nájde si svoj darček.
Vianoce sú prima,
aj keď štípe zima.

Ráchel Liptáková

Na rybníku. Foto: M. Kušnier

O Vlachove sa dá hovoriť veľa. Ani vo vysielaní rádia Regina nebolo odovyslané to všetko o čom hovorili obyvatelia Vlachova, čo je škoda. Ale o nás už vie celé Slovensko a pomaly to bude aj Európa. Len ma veľmi mrzí (a nielen mňa), že hlavne mladí ľudia (a sú to hlavne tí, ktorí nepriložili ruku k dielu) nám ničia a špatia, čo im pride "pod ruku": rozbité okienko na autobusovej zastávke, vylámané a pokrivené ploty, porozhadzované kvetináče pod altánkom v šetiari, atď., Neštítia sa zahodiť na ulici fľašu, poháre, obaly z cigariet a sladkostí. Hanbím sa pred návštevami, keď vidia pohodené igelitky, rôzne sklá a celkový neporiadok spôsobený nesprávnymi a neporiadnikmi. Konečne by si mali tieto

Finančný dar pre deti materskej školy

V pondelok 19. decembra 2005 zavítala na obecný úrad delegácia závodu Kovostroj, s.r.o. Dobšiná v zložení **Ing. M. Kafka** - ekonomický námestník riaditeľa, **Ing. O. Kračún** - ved. personálneho oddelenia a **L. Hajdúková** - predsedníčka odborov. Vedenie tejto firmy sa rozhodlo, že sponzorsky podporí viacero škôl, ktoré sa nachádzajú v spádovej oblasti závodu Kovostroj. Finančnú hotovosť vo výške 15 tis. Sk odovzdali zástupcom obce Vlachovo s tým, aby bola použitá na nákup hračiek a potrebného zariadenia pre deti našej MŠ. Podľa slov riaditeľa ZŠ s MŠ **L. Hlaváča** a jeho zástupkyne **M. Fífkovej** prišiel tento finančný dar v najpríhodnejšej chvíli Vianoc, kedy sa vedenie školy zamýšľalo odkiaľ zobrať peniaze na nové hračky pre deti MŠ.

Za takýto nezištný prístup firmy Kovostroj s. r. o. Dobšiná k našim najmenším srdečne ďakujeme.

Mgr. Juraj Kováč
starosta

Richtár Gemerčanov žijúcich v Košiciach:

Som na svoju rodnú obec hrdý!

(pokračovanie z 3. str.)

• 3.5.2003 účasť súboru Stromiš na 1. Gemerskom jarmoku, ktorý sa uskutočnil pri oslave 200 rokov spojenia Gemera a Malohontu do Gemersko - Malohontskej župy na základe rozhodnutia cisára Františka I. Habsburského. Jarmok sa konal na Hlavnej ulici v Košiciach v rámci „Dní mesta Košice“. Jarmoku sa okrem súboru Stromiš zúčastnili aj remeselníci z obce.

Z môjho výpočtu aktivít obyvateľov obce, ktoré bezprostredne súvisia so vzájomnou spoluprácou Spolku Gemerčanov žijúcich v Košiciach, ako hlavným organizátorom týchto akcií vyplýva, že Vlachovo má byť na čo hrdé. Zastupiteľstvo už zo skromnosti ani nezaradilo tieto aktivity do prezentácie v rámci súťaže o najkrajšiu obec pre rok 2005. A prečo nebyť aj neskromný, ak takýchto aktivít

je viac, na čo môžu byť občania Vlachova, ako najkrajšej obce na Slovensku v roku 2005 hrdí.

Ja, ako doterajší richtár Spolku Gemerčanov žijúcich v Košiciach vám všetkých obyvateľom Vlachova v mene svojom a v mene členov Spolku srdečne blahoželám k úspechu a prajem Vám jeho obhájenie v roku 2007. Zároveň Vás v mene Spolku Gemerčanov žijúcich v Košiciach, srdečne pozývam na XVI. **Gemerský bál**, ktorý sa bude konať dňa **4. februára 2006** v Dome umenia v Košiciach, pod názvom „**Vlachovo bavi Košice**“. V programe sa predstaví súbor Stromiš so svojou ľudovou hudbou a do tancu nám bude hrať skupina Relax.

Prajem Vám zdravé a šťastné Vianoce, úspešný Nový rok 2006 a teším sa na stretnutie s Vami na bále.

JUDr. Ján Klobušník
richtár Spolku Gemerčanov

Pohľad médií na život v našej obci

Prečo sa Vlachovo stalo dedinou roka?

Potomkovia nemeckých prisťahovalcov, neskôr Valachov a rodáci slávneho grófa Júliusa Andrásyho sú pyšní. Ich obec, Vlachovo, dostala totiž uznanie Dedina roka.

„Nemáme sa za čo hanbiť. Boli sme na návšteve u predchádzajúceho víťaza z Hrušove, ktorý myslíme si v porovnaní s nami nie je o nič krajší. Sme jednoducho dedinou, ktorá sa zviditeľnila sama,“ vraví starosta pôvodne Lampertsdorfu, neskôr Vlachova Juraj Kováč. V obci s baníckou minulosťou, kde žije asi 930 obyvateľov, nedávno zrekonštruovali Andrásyovský kaštieľ.

„Nažívame si tu veľmi dobre a na našu obec sme právom hrdí. Aj na miestnu ľudovú a najmä Andrásyovský kaštieľ, ktorý je kultúrnou pamiatkou“, hovorí Vlachovčan Juraj Jánošík.

K pýcham obce patrí i kúpalisko s mineralizovanou vodou, majú aj vlastný prameň pitnej vody, viacero penziónov, rybníky, poľovnícky revír, folklórne súbory a amfiteáter.

„Vlachovo v súťaži zabodovalo aj ako dobrý hospodár. Viacerí tu podnikajú, ľudia bez práce nie je veľa, asi 12 percent. Mnohí za robotou dochádzajú najmä do bane v Nižnej Slanej. Do obce sa už však vracajú aj mladí, veď vyrástlo vyše dvadsať nových domov!“ dodal Juraj Kováč.

Mnohí dedinčania si už život nevedia predstaviť bez internetu a nezaprú sa tiež aj ako dobrí hostitelia. Typickým jedlom sú gemerské pirohy na štyri spôsoby - sedliacke s bryndzou, opekané v strúhanke, lekvárové a tvarohové.

Zdeněk Kovář

Nový čas

Rozvoju obce napomáha aj miestna tlač

(pokračovanie z 3. str.)

Ožívujú tradície, posilňujú sebavedomie občanov a hierarchicky poukazujú na zapájanie sa jednotlivých generácií pri skvalitňovaní hospodárskeho, spoločenského a kultúrneho rozvoja obce. Zaujala nás aj dlhodobá spracovaná oblasť poľnohospodárstva, jeho vývoj a ekonomické upevnenie v podhorských podmienkach a zároveň aj oblasť poľovníctva a požiarníctva, ktoré majú v obci bohatú tradíciu.

Zásľuhu na obsahovej a grafickej úprave novín a čistote jazyka má redakčná rada na čele so zodpovedným a technickým redaktorom. Patrí im za ich snahu o neustále skvalitňovanie novín poďakovať.

Všetky náklady na výrobu a distribúciu novín hradí zo svojho rozpočtu Obecný úrad Vlachovo. Je na chválu, že i naďalej počíta s ich vydávaním. Vedomy si je, že obec po získaní titulu „Dedina roka 2005“, získala právo reprezentovať Slovenskú republiku

v európskej súťaži o Európsku cenu obnovy dediny. Predpokladá sa, že bude zvýšený záujem o Vlachovské noviny a vzniknú požiadavky zvýšiť počet výtlačkov. Zároveň oceňujeme snahu obecného úradu zverejniť Vlachovské noviny na oficiálnu internetovú stránku obce. Týmto sa miestne noviny dostanú do ešte širšieho povedomia rodákov, žijúcich mimo región, ba aj v zahraničí.

Nemaľm prínosom prispel štvrtročník občanov Vlachova pri postupnom naplňaní podmienok po prihlásení sa do súťaže o získanie titulu Dedina roka 2005.

Dnes je už víťazstvo v rukách obce k čomu srdečne blahoželáme. Ocenenie je vyjadrením vynaloženého, prikladného úsilia všetkých občanov, ktorí sa právom hrdia dosiahnutým úspechom.

Nech sa vám darí vážení Vlachovania, naďalej naplňovať vaše smelé predsavzatia v súťaži o Európsku cenu obnovy dediny i za pomoci vašich miestnych novín.

Judita a Karol Samseliovci

Minister životného prostredia SR László Miklós odovzdáva starostovi obce Jurajovi Kováčovi cenu Dedina roka 2005.
Foto: Ján Gallo

Vyhodnotenie celoslovenskej súťaže „DEDINA ROKA 2005“

Vlachovo privítalo vzácných hostí

(pokračovanie z 1. str.)

Obec obdržala maľovaný Diplom víťaza súťaže Dedina roka 2005, obraz s folklórnou tematikou, originálnu keramickú misu, plakety ZMOS a ďalšie upomienkové predmety, ktoré sú vystavené na obecnou úrade. Od hlavného sponzora dostala 80 000,- Sk na organizačné zabezpečenie podujatia a od obci a mesta Mikroregiónu Dobšiná 10 000,- Sk. Obec teda na usporiadanie slávnostného podujatia nemusela vynaložiť svoje financie.

Po ukončení slávnostného odovzdania ocenení poďakoval starosta Juraj Kováč organizátorom súťaže za vysoké uznanie, pričom zdôraznil odhodlanie obce Vlachovo dobre sa pripraviť na reprezentáciu Slovenskej republiky v rámci Európy.

Starosta Hrušova zo stredného Slovenska, doterajšej Dediny roka 2003 Ing. Pavel Bendík odovzdal starostovi Vlachova pomyselnú štafetu na ďalšie dva roky. Význam a prínos súťaže zdôraznili a vyzdvihli vo svojich príhovoroch námestník ministra земедельství ČR Ing. Jiří Vačkař, predseda spolku pre obnovu venkova Mgr. Eduard Kavala, viceprezident banky Dexia Ing. Ján Sládeček a ďalší hostia. Mimoriadne emotívny príhovor s vyslovením úcty a uznania Vlachovu mal prvý podpredseda Matice slovenskej Igor Kovačovič.

S veľmi kladným ohlasom účastníkov osláv sa stretla powerpointová (počítačová) prezentácia a premietanie videozáznamov zo života obce, ktorú pripravila zástupkyňa starostu RNDr. Viera Hroncová, Ing. arch. Jozef Macko zo SAŽP Košice a videoštúdio Jána Hlaváča. Súčasťou prezentácie bolo aj verejné poďakovanie doterajším predsedom MNV a starostom obce Vlachovo za ich prínos ku skrášleniu dediny. Vyzdvihnutí boli zo žijúcich: Ondrej Petrenko, Mgr. Juraj Genčanský, Štefan Bendík, Zofia Hroncová, Ing. Viliam Klobušník, z nežijúcich: Ján Petrenko, Ján Klement, Ondrej Černaj a Štefan Vandrák.

Folklórny súbor „Stromiš“ svojim dynamickým prejavom, ktorý mimoriadne vyzdvihol minister László Miklós ako bývalý člen folklórneho súboru „Mladé srdcia“, navodil v sále KD príjemnú atmosféru, ktorú predvianočne doplnil aj malý ohňostrojn pred kaštieľom.

Starosta obce potom pozval hostí na slávnostnú recepciu do muzeálnej časti

kaštieľa. Účastníci osláv osobitne chválili najmä domáce jedlá - vlachovské pirohy, mäsové guľky, zobračky, beráč, kúchen, buchty a iné „kúzla“ vlachovských žien. Tejto úlohy sa veľmi dobre zhostili členky Jednoty dôchodcov, na ktoré je vždy zabezpečila na vysokej úrovni firma p. Kériovej z reštaurácie pri kaštieli Betliar. Jedlami a nápojmi prispela na recepciu aj každá z ocenených obcí.

Po občerstvení sa v priestoroch kaštieľa konali neformálne rozhovory a nadväzovanie kontaktov, pričom bol najviac „obliehaný“ minister L. Miklós. Obec Vlachovo získala od ministra prísľub a cenné rady týkajúce sa výstavby kanalizácie v obci spôsobom menších uličných čistiarní odpadových vôd. Výhodou tohoto systému je menšia „rozkopanosť“ ulíc obce, nižšie náklady, postupné získavanie finančných prostriedkov podľa projektu na viac rokov. Podstatným argumentom je aj skutočnosť, že takto postavená kanalizácia bude majetkom obce a občania nebudú musieť platiť vysoké poplatky za „stočné“ pre vodárenskú spoločnosť. Platí sa bude len obci za skutočné náklady. V týchto dňoch sa už pracuje na prepracovaní pôvodného projektu obecnej kanalizácie na navrhnutý systém.

Vedenie obce si vysoko cení skutočnosť, že do prípravy celoslovenskej slávnosti vyhlásenia výsledkov súťaže Dedina roka 2005 sa zapojilo vyše sto našich občanov. Nedá sa tu všetkých vymenovať, ďakujeme preto každému kto sa akýmkoľvek spôsobom zapojil do tejto nadobecnej akcie. Aj Vašou zásluhou sme dosiahli vysokú úspešnosť podujatia, o ktorom sa primátori, starostovia obcí i čelní predstavitelia celoslovenských inštitúcií vyjadrili ako o mimoriadne vydatnom a pripravenom na najvyššej úrovni. Spoločným úsilím sme pred slovenskou verejnosťou dokázali, že občianska sila Vlachovčanov spočíva v láske k svojmu rodisku, v oboetavosti a ochote pomôcť svojej obci. Ohlasujú sa nám aj Vlachovčania z Bratislavy, Košíc, Banskej Bystrice, Popradu, Badína iných miest, ktorí sa tiež hlásia k svojmu rodisku a sú na svoju obec hrdí. Starosta obce a obecné zastupiteľstvo Vám všetkým za tento kladný prístup k prezentácii obce Vlachovo srdečne ďakujú.

Mgr. Juraj Kováč
starosta obce

Marcišovci so streleným vlkom (1999) a rysom (1990). Foto: Archív O. Marciša st.

Stála rubrika Z histórie Poľovníckeho združenia vo Vlachove

Deväťdesiate roky v poľovníckom združení

Po ustanovujúcej schôdzi Poľovníckeho združenia "Jasenový vrch", začal tridsať členný kolektív poľovníkov hospodáriť na ploche 2 068 ha. Pozemky spadali do katastrálneho územia obcí Vlachovo, Gočovo, časti Nižná Slaná a Gemerská Poloma, ako aj časti lesa patriacemu Lesom Slovenskej republiky.

Výbor nového poľovníckeho združenia tvorili nasledujúci členovia: Ondrej Hlaváč - predseda, Milan Slivenský - tajomník, Miloš Černaj - hospodár, Peter Kirner - kynologický referent, Ing. Jozef Mlynár - vedúci skupiny Gočovo.

Z poľovníckeho združenia na vlastnú žiadosť odišli Ján Mihók, Ján Hajdúk, Juraj Fandák, Milan Polák a Jozef Gecelovský.

Zmenili sa aj hranice revíru. Následkom toho sme odovzdali chatu na Jánošíčke Lesom SR a prevzali sme chatu na Trostí.

Starostlivosť o zver v novom revíri bola na veľmi dobrej úrovni. V roku 1993 sme zvýšili počet prikrmovacích zariadení na 10 ks a počet solísk na 27 ks. Na pomere dlhú a tuhú zimu sme pripravili 3 600 kg objemového krmiva, 2 500 kg dužinatého krmiva a 730 kg jadrového krmiva.

Veľmi aktívne sme pomáhali miestnemu poľnohospodárskemu družstvu pri kosbe a zbere sena. Odmena z tejto činnosti nám pomohla doplniť zdroje finančných prostriedkov.

Plán odstrelu sa podarilo splniť na 100 %. Dominoval najmä odstrel vysokej zveri. Úspešnými strelcami piatich kusov jeleňov boli Peter Varga, Milan Slivenský, Ing. Jozef Mlynár, Ján Kaššai a Štefan Ďuraj. Podarilo sa uloviť aj štyri jelienčatá, strelcom Milošovi Černajovi, Jánovi Černajovi, Štefanovi Ďurajovi a Štefanovi Šivicovi.

V roku 1994 sme na výročnej členskej schôdzi prijímali nových členov, a to Vladimíra Marciša, Ivana Fandáka, Jána Zatrocha a Mgr. Ľubomíra Hlaváča.

Oproti chate na Trostí sme zúrodnili poličko, ktoré sme obsievali miešankami, obilninami, kukuricou a hrachom. Úrodu sme však nezberali. Na tieto maskrty rada chodievala zver a spásala ich.

Plán chovu a lovu bol aj v roku 1994 splnený. Z trofejovej zveri boli ulovené štyri jeleňe, štyri kance a päť srncov. Medzi najúspešnejších strelcov patrili Ondrej Marciš ml., Miloš Černaj, Milan Slivenský a Viktor Teplický.

V kultúrnom dome vo Vlachove sme usporiadali poľovnícky ples, spojený

s výstavou poľovníckych trofejí. Nechýbalo ani kvalitné vinko, dobré jedlo, bohatá tombola a výborná vlachovská muzika.

V roku 1995 nastala zmena výboru u týchto členov: Miloš Ďurán - predseda, Ondrej Marciš st. - tajomník, Ondrej Hlaváč - hospodár. Tento však v roku 1996 na vlastnú žiadosť odišiel a na post hospodára nastúpil Ondrej Marciš ml.

Následkom zvýšenia stavov dravej zveri, najmä vlkov sme každoročne nachádzali uhybnutú raticovú zver. V roku 1997 sa nám podarilo uloviť dvoch vlkov, a to Jánovi Černajovi a Milošovi Černajovi. Ondrej Marciš ml. ulovil jeleňa, ktorý bol bodovou hodnotou parožia 187,73 ocenený bronzovou medailou, udelenou okresnou hodnotiacou komisiou.

V roku 1998 nastali vo výbere znovu organizačné zmeny. Za predsedu bol zvolený Ing. Jozef Mlynár. Tajomníkom sa stal Jaroslav Hajdúk, hospodárom Miloš Černaj, kynologickým referentom Peter Kirner a kultúrnym referentom Ivan Fandák. Predsedom revíznej komisie sa stal Ondrej Marciš ml. a streleckým referentom Ján Kováč.

Činnosť nového výboru a všetkých členov združenia si pripomenieme v ďalšom čísle Vlachovských novín.

Ing. Jozef Mlynár
predseda PZ

Miestna organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska vo Vlachove informuje

Jednota dôchodcov na Slovensku vytvára podmienky na realizáciu záujmov dôchodcov, chráni práva a oprávnené požiadavky dôchodcov na spravodlivé a dôstojné dôchodkové zabezpečenie, zdravotnú a sociálnu spravodlivosť.

Spolupracuje so zákonodarnými orgánmi, výkonnými orgánmi štátnej správy a samosprávy, s odborovými a občianskymi organizáciami.

Pomáha pri realizácii systému celožitovného vzdelávania so zreteľom na vzdelávanie v produktívnom veku.

Miestna organizácia JDS vo Vlachove v mesiaci marec na členskej schôdzi uskutočnila zmenu vo výbere organizácie voľbou predsedu a tajomníka. Predsedníčkou organizácie sa stala Alžbeta Martinková a tajomníčkou Valéria Hroncová.

Miestna organizácia JDS pracuje podľa stanov a plánu práce, spolupracuje s Obecným zastupiteľstvom vo Vla-

Stála rubrika Z histórie poľnohospodárskej výroby vo Vlachove

Predsedovia JRD

Do čela družstva bol volený predseda, ktorý riadil družstvo ako výkonný pracovník správy, medzi zasadnutiami členských schôdzí a uvádzal do života príkazy a rozhodnutia, vyplývajúce z ich uznesení spolu s technickými pracovníkmi. Do funkcie predsedu sa volili ľudia, ktorí mali prirodzenú autoritu, predpokladané organizačné schopnosti, dostatok skúsenosti v poľnohospodárskej výrobe a vedeli prístupnou formou jednáť s prostými ľuďmi. Nakoľko výkonných roľníkov v obci nebolo, kádre boli vyhľadávané predovšetkým z robotníkov zamestnaných v blízkych závodoch. Tam boli vysielané aj delegácie vedúcich funkcionárov obce, prípadne aj nadriadených orgánov, aby boli uvoľňovaní do tejto funkcie so zárukou, že po splnení úlohy budú mať zaručené miesto návratu a nezmenené výhody pôvodného zamestnanca, lebo podmienky práce vo funkcii predsedu, poľažne aj iného vedúceho pracovníka budú horšie na družstve, než v materskom podniku. Išlo predovšetkým o zárobok, pohotovú a neobmedzenú pracovnú dobu a iné výhody, či to už odborárske, sociálne a iné.

Ako prvý predseda začínajúceho družstva v roku 1958 bol zvolený **Ján Hronec**. Začínal za veľmi ťažkých podmienok. Vďaka jeho organizačným schopnostiam a roľníckym skúsenostiam sa do družstva prihlásili skoro všetci majitelia pôdy a družstvo sa stalo celoobecným. Mal sťažnú situáciu, v ktorej sa družstvo nachádzalo po finančnej stránke, nebolo z čoho zaplatiť za vykonávanú prácu a pochovala neuspokojovala. Iniciatíva ľudí aj nečlenov bola na vysokej úrovni, ktorá sa prejavovala zvlášť v organizovaní rôznych dobrovoľných a bezplatných brigád, či to už pri investičnej výstavbe alebo žatevných prácach. Pre nedostatočné platové podmienky po uplynutí volebného obdobia z funkcie odstúpil. Na výročnej členskej schôdzi vo februári 1960 bol za predsedu zvolený **Pavel Šivec**. V priebehu jeho

volebného obdobia bolo vykonané sústredenie dobytku. nakoľko mechanizácia bola nedostatočná na obrábanie sústredených pozemkov podujal sa na kúpu koní, ktoré používalo družstvo ako ťažnú silu. Vo funkcii zotrval taktiež plné dva roky. Na funkciu bol uvoľnený od Štátnych lesov, n.p. Dňa 28. 1. 1962 zvolila členská schôdza za predsedu **Pavla Elexu**, zamestnaného na ŽB Nižná Slaná. Za jeho pôsobenia sa zaviedlo na družstve pevné peňažné odmeňovanie, čím sa zvýšila hmotná zainteresovanosť na vykonávaných prácach. Riešil aj plnenie predpísaných úloh do nákupného podniku zvlášť v živočíšnej výrobe, ktorá nepostačovala produkovať výrobu mäsa pre nedostatok krmovínovej základne. Často vykonával ranné kontroly na poli v sedle koňa.

Dňa 24. 7. 1964 zo zdravotných dôvodov sa vzdáva funkcie a letná členská schôdza zvolila za predsedu **Juraja Hronca**, ktorý dovtedy vykonával funkciu úseku rastlinnej výroby. Zamerl sa predovšetkým na zvyšovanie úrodnosti pôdy a rozširovanie ornej pôdy rozorávkami pastvín a melioráciou.

Na februárovej výročnej členskej schôdzi v roku 1966 ujíma sa funkcie **Ondrej Kováč**, ktorý sa zamerl na upevňovanie disciplíny a zavedenie poriadku na všetkých úsekoch družstva. Prejavilo sa to vytváraním stálych pracovných skupín v rastlinnej výrobe a v živočíšnej výrobe sa ujíma v plnom rozsahu chozraščotné hospodárenie. Bol vyžiadany na 2 roky od závodu ŽB v Nižnej Slanej a po uplynutí volebného obdobia sa vracia na pôvodné pracovisko.

Výročná členská schôdza koncom februára 1968 volí do funkcie predsedu **Ing. Pavla Leška**, pracovníka Okresnej poľnohospodárskej správy v Rožňave. Bol pri založení JRD, pracoval ako zooteknik, znalý problémov JRD vo Vlachove, čo bolo predpokladom, že sa s problémami vysporiada a zabezpečí úspešný chod aj v ďalšom období.

Ing. Ján Gál

chove, ako aj so starostom obce Mgr. Jurajom Kováčom.

V októbri na slávnostnej členskej schôdzi sme si pripomenuli piate výročie založenia Jednoty dôchodcov Slovenska vo Vlachove. Pri tejto príležitosti predseda OV JDS v Rožňave Rudolf Dulík udelil "Ďakovný list" našej miestnej organizácii JDS so sídlom vo Vlachove za dlhoročnú dobrovoľnú činnosť a iniciatívnu prácu s dôchodcami. Poďakoval za aktívnu činnosť minulého i súčasného výboru. Hovoril o valorizácii dôchodkov, o snáhach ústredia JDS v Bratislave pod vedením predsedu JDS RNDr. Kamilom Vajnorským o presadzovanie prepočtov dôchodkov, aby sa primerane zvyšovali a vyrovnávali nízke dôchodky.

Starosta obec Mgr. Juraj Kováč pozdravil rokovanie členskej schôdze a vo svojom príhovore vysoko hodnotil aktivitu nového výboru. Poprosil členov organizá-

cie o pomoc a účasť na brigádach, hlavne pri údržbe cintorína. Poďakoval za pomoc pri inštalácii múzea, prísľúbil organizácii pomoc zo strany obecného úradu a zároveň oboznámil členov o aktuálnom dianí v obci, ako aj o získanom titule "Vlachovo - Dedina roka 2005".

Členovia miestnej organizácie JDS aktívne pomáhali pri slávnostnom podujatí odovzdávania vyznamenania "Dedina roka 2005", za čo patrí všetkým srdečné poďakovanie.

V súčasnosti sa venujeme príprave hodnotenia aktivít dobrovoľníctva a svojpomocí za obdobie uplynulého kalendárneho roka 2005.

V našej organizácii evidujeme 67 členov a veríme, že sa naše rady budú aj naďalej rozširovať.

Alžbeta Martinková
predsedníčka MO JDS vo Vlachove

REGIONÁLNE VOĽBY vo volebnom okrsku Vlachovo

Prevládal malý záujem voličov

Aj naši občania mali možnosť voliť poslancov a županov Košického samosprávneho kraja. Svojimi hlasmi rozhodli o tom, kto ich bude zastupovať v regionálnej samospráve, a teda aj o tom, koľko finančných prostriedkov a na čo bude plynúť do nášho regiónu. Volebné miestnosti boli otvorené v dňoch 26.11. a 10.12. 2005 od 7. do 22. hodiny.

Dňa 26. novembra 2005 sa konali voľby do vyšších územných celkov. V našej obci bolo zapísaných 741 voličov. Z tohto počtu sa volieb zúčastnilo iba 155 voličov. Predstavuje to 20,91 percentnú účasť.

Volebná komisia zaznamenala aj účasť štyroch prvovoličov, teda našich mladých občanov, ktorí ku dňu volieb dosiahli vek 18. rokov. Najstarším voličom bol 87-ročný Juraj Kováč st.

Dňa 10. decembra 2005 a uskutočnilo druhé kolo volieb predsedov samosprávneho kraja, tzv. županov. Zo zapísaných 743 voličov, svoje právo využilo iba 114 voličov, čo je 15,34 percent. V našej obci dali voliči 111 hlasov kandidátovi Zdenkovi Trebúfovi a 3 hlasy Rudolfovi Bauerovi.

Voľby, ktoré definitívne rozhodli o poslancoch a županoch ôsmich samosprávnych krajov, poznamenala veľmi malá účasť. Voliť išli prevažne členovia strán, zamestnan-

ci regionálnych úradov a samosprávnych orgánov v mestách a obciach. V druhom kole prišlo voliť rekordne nízky počet občanov. Veľkú úlohu tu zohral nezáujem ľudí o regionálnu politiku. Tento trend je znepokojujúci, pretože je prejavom nízkej miery občianskej participácie na veciach verejných.

Aj v našej obci prevládal malý záujem voličov. Je na škodu veci, že aj väčšina našich občanov mala k voľbám odmietavé stanovisko a nevyužila svoje volebné právo. Mnohí občania si neuvedomujú a možno ani nevedia, že právomoci žúp sa pri tom v posledných rokoch zvýšili a noví župani budú viesť regióny na ďalšie štyri roky.

V oboch kolách regionálnych volieb pracovala volebná komisia v rovnakom zložení. Tvorilo ju šesť členov a jedna zapisovateľka. Predsedníčkou volebnej komisie bola Marta Lešková. Členmi volebnej komisie boli Mgr. Štefan Honétyz, Ing. Martin Cangár, Ján Bendík ml., Jana Kasperová a Anna Kováčová. Zapisovateľkou volebnej komisie bola pracovníčka obecného úradu Renáta Lešková.

Voľby v našej obci prebehli bez akýchkoľvek komplikácií. Zásahu na tom má obecný úrad, volebná komisia a naši občania, voliči.

Marta Lešková
preds. voleb. komisie

„Voľby? Dajte pokoj“ hovoria Slováci

Vo Vlachove mali cez voľby zabijačku

Pred mesiacom boli regionálne voľby, na ktoré sa väčšina ľudí 82 percent vykašľala. Prečo? Máme iné problémy, hovoria. Sedeli doma, zabíjali prasce, odhŕňali sneh. Politici ich sklámali, nechcu o nich ani počuť. Dokonca ani v Buzitke, ktorá sa preslávila tým, že v sa v nej ako v kvapke vody odráža politické spektrum celého Slovenska. Keď zatvárali večer o desiatej volebné miestnosti, Buzičania sledovali reality šou v televízii.

Čo sa stalo, že 16 rokov po nástupe demokracie sa slovenský vidiek zdáva svojho vplyvu na verejný život? Ľudia sa prestali zaujímať o politiku a žijú si svoj život. Aký je na slovenskej dedine?

Vlachovo, obec medzi Dobšinou a Rožňavou, vyhlásila za Dedinu roka 2005. Zo 741 voličov prišlo k urnám 155.

Predavačka v obchodíku v centre dediny sa vyhovára, že mali zabijačku, ale voliť by nešla, aj keby nezabíjali. „Mám ísť voliť človeka, ktorého vôbec nepoznám?“ Jej kolegynia sa hnevá, že pred parlamentnými voľbami bola veľká kampaň, do dediny chodili politici, ale zo sľubov nespĺnili nič. „Pred tromi rokmi tu bol Rusko s Pročkom. Dospelým hovorili, že treba robotu doniesť, ľudom pomôcť, investora dotiahnuť. Teraz pán Rusko hovorí, že investor nemôže prísť, lebo nemáme diaľnicu. A to pred voľbami nevedel, že tu diaľnicu nemáme?“

Pročko v kampani podpísal deťom trička. „Môj vnuk vtedy prišiel domov, hovoril mi - veď ti hlavu odtrhnem, mamka dala za tričko tristo korún a ty si ho dáš popísať Pročkovi: Vieš, ako nám to do bielizne zalezie?“ spomína predavačka.

Byva neďaleko obecného úradu, kde bola volebná miestnosť. Sledovala, kto chodí voliť - stále ti istí. Aktivisti, miestni poslanci, ktorí stiahli aj rodinu.

Starosta Juraj Kováč tvrdí, že ľudia sú znechutení. Radšej doma rúbali drevo, sta-

rali sa o zvieratá a hlavne odhadzovali sneh. V čase volieb napadlo veľa. Pre voľby dal starosta pluhovať cesty, v obecných novinách písal o význame volieb, o tom čo znamená VÚC, že rozdeľuje prostriedky na cesty, kanalizácie, školy. V rozhlasе robil relácie, snažil sa, aby ľudia išli voliť. „Ja sám som najmenej desiatich ľudí doviezol, ale často nešli. Každý žije so svojimi problémami, na Slovensku je boj o prežitie,“ hovorí starosta Juraj Kováč.

Prekvapili ho aj politici, míting vraj v dedine urobil iba kandidát HZDS. Na ihrisko mu prišlo 150 ľudí. Ostatní len prišli na obecný úrad a doniesli letáky.

Richard Filipko, SME

Z listov rodákov a priaznivcov obce

Vážení pán starosta!

Srdečne Vám gratulujem k veľkému úspechu - vyhláseniu Vlachova za Dedinu roka 2005. Aj keď ma osud zavial na životnej ceste mimo Vlachova, vždy sa poteším, keď sa niečo pekné a dobré dozviem o rodnej dedine a o našom kraji. Som veľmi rada, že sa vám darí, som hrdá na to, že v mojej rodnej dedine sú takí schopní a šikovní ľudia, ktorí ju vedú k rozkvetu.

Prajem vám všetkým príjemné a veselé vianočné sviatky, v novom roku predovšetkým dobré zdravie, šťastie, hodne vzájomného porozumenia, lásky a radosti z dobre vykonanej práce.

Emília Slobodová - Hajdúková (Králiška)

Vážení pán starosta!

Dovoľte, aby sme Vám v týchto dňoch čo najsrdečnejšie poblahoželali k získaniu takého vysokého ocenenia ako je víťazstvo v súťaži Dedina roka.

Mnohí to, azda ani nedokážu doceniť, koľko za takýmto ocenením stojí práca a námaha.

Dokázal to, čo ste dokázali Vy vo Vašej obci nie je náhoda, ale vytvárala a cieľavedomá mravenčacia práca v každodennom živote hlavne pre zlepšenie života ľudí, ktorí v obci žijú a pracujú.

Prezentovali ste sa už aj na vyhodnotení Športovcov roka 2004 čo dávalo záruku, že sa v obci niečo deje. Určite za to patrí veľký podiel aj Vám, pán starosta. Zo srdca Vám želáme, aby ste aj naďalej príkladne reprezentovali svoju obec a aj náš okres.

PhDr. Ján Kováč, PaedDr. M. Kováčová, Mgr. J. Kováč, JUDr. M. Kováč z Rožňavy

Pohľad na gubajku 2005 zo „Skauky“.

Foto: J. Kováč ml.

Reportáž z Vianoc 2005

Daj boh šťastia tejto zemi...

Vianočné sviatky roku 2005 sú za nami. Prežili sme ich v pokoji a rodinnej pohode, v obci sa neprihodili žiadne negatívne prejavy, až na to, že nám v garážach na Červenej hline už po druhý raz ktosi vylámal zámky na dverách i na „kuke“ a ukradol naftu. Väčšiu škodu urobil na zámkoch, pretože naftu v kuke po predošlej skúsenosti držime len 4 - 5 litrov na dojazd k pumpe. Tankujeme len toľko, koľko je potrebné pre zber domového odpadu. Prípady vyšetruje polícia.

Tanečná zábava sa napriek vážnym problémom s hudbou, zapríčinených jedným neuspokojeným občanom, mimoriadne vydarila. Zúčastnilo sa jej vyše 200 účastníkov, z ktorých iba jeden v značne nepričetnom stave rozkopal dvere v kultúrnom dome, ktoré nás stáli 27 tisíc korún a takmer rozbil aj zábavu. Tento prípad bude riešený na komisii pre ochranu verejného poriadku.

Pre väčšinu občanov, ktorí si ctia vianočné sviatky pre ich náboženskú a rodinnú podstatu a z prílišnej „radosti“ sa neutopili v alkohole, bola okrem cirkevných obradov a štedrých večera najväčšou atrakciou tradičná „Vlachovská gubajka“. Aj preto, že sme Dedinou roka 2005, prejavili o tieto vianočné zvyky záujem až dve televízie - STV a TA3. Do Vlachova prišli na poludnie a nakrúcali podujatie od pochôdzky gubaj-

károv obcou až po večerný ohňostroj.

Vďaka rodinám z Letnej a Kamennej ulice Juraja Kováča st., Anny Gálovej, Edity Hajdúkovej, Jána Kováča, Jána Černaja, Emila Hajdúka, Martina Pakesa, Ondreja Mlynára, Ondreja Marciša, Milana Kováča, Jaroslava Mihóka, Zuzany Černajovej a ďalším bola v obci vytvorená pravá atmosféra Vianoc s „počastovaním“ gubajkárov.

Za hlavný program „pri šetierni“ treba pochváliť žiakov a učiteľov našej školy za originálne vianočné vlnsovačky, ktoré pobavili a rozosmiali divákov. Známu pieseň Daj boh šťastia tejto zemi veľmi pekne zapievala ženská spevácka skupina FS Stromie za hudobného doprovodu Ing. M. Galla a mohutného zboru prítomných divákov. Starosta sa vo svojom prihovore zmienil o pôvode vlachovskej gubajky, ktorej korene siahajú možno až od príchodu valachov do chotára obce v 15. storočí.

Účastníci osláv najviac očakávali príchod gubajkárov, ktorí tohto roku účinkovali v zložení: Fedor - J. Stachura, Stacho - O. Hlaváč, bača - M. Gál, Kubo - V. Teplický, st. valach - M. Kováč, ml. valach - L. Gál, starý - L. Hlaváč, čertici - M. Gál a E. Hajdúk, paničky - E. Klobošniková a P. Gálová, gazdina - L. Hajdúková. Tomuto kolektívu sa podarilo podať gubajku na slušnej úrovni.

Mimoriadne dobrý ohlas malo vystúpenie trubkárskeho tria pod vedením Jána Galla, ktorému tohto roku na veži i „pod strošom“ výrazne pomohli trubkári JUDr. Ján Klobošnik a „dychovkár“ Viliam Alexai. Verme, že budú cvičiť a účinkovať aj na iných obecných podujatiach.

Deti ale aj dospelí sa tešili na vianočný ohňostroj, ktorý spolu s podávaním vareného vína a originálnymi vlachovskými perníkmi Mgr. Zuzany Kováčovej bol pekným doplnením obecných slávností „Vlachovské Vianoce 2005“. Televízia TA3 vysielať záznam z gubajky vo Vlachove každú hodinu v aktualitách dňa 26. XII. 2005 a STV zaradila televízny šot z vlachovských Vianoc vo svojom hlavnom večernom spravodajstve. TA3 bude vysielať reláciu z Vlachova o zvykoch na Nový rok aj 1.1.2006. Kto signál TA3 v obci nemá, môže tieto relácie nájsť na internetovej stránke uvedených televízií.

Všetkým účinkujúcim, organizátorom ale aj účastníkom osláv srdečne ďakujeme za prezentáciu Vlachova a za prejavenu priazeň kultúrnemu dedičstvu našej obce.

Mgr. Juraj Kováč

Mužstvo žiakov na začiatku súťaže 2005/2006.

Foto: J. Kováč

Družstvo starších žiakov prezimuje na čele tabuľky

V jesennej časti súťažného ročníka 2005/2006 v kategórii starších žiakov futbalových majstrovstiev okresu bolo zapojených deväť družstiev. Okrem stálych účastníkov sa súťaž rozšírila o žiakov z Plešivca, ktorí sa po ročnom pôsobení už do regionálnej súťaže nevrátili a taktiež minuloročný víťaz Gemerská Poloma záujem o postup neprejavila.

V jesennej časti sa najviac darilo chlapcom z Vlachova, ktorí všetky stretnutia vyhrali a jedinou remízu si zaknihovali v Jablonove n/T. Na druhom mieste skončilo družstvo žiakov Štítnika a tretia priečka patrí Gemerskej Polome.

Najmladší futbalisti nášho futbalového klubu TJ Vlachovo za posledné dve sezóny urobili výrazný pokrok. V ročníku 2003/2004 ostali na poslednej priečke bez jediného bodu. V minulom ročníku boli už tretí a v tomto ročníku 2005/2006 sú po jesennej časti na čele tabuľky. V domácom prostredí nestratili ani bod a na ihriskách súperov uhrali nerozhodný výsledok. V Gemerskej Polome síce prehrali, ale pre neoprávnený štart hráča vyhrali zápas kontumačne.

S počtom 43 strelených gólov im patrí druhé miesto a inkasovali najmenej, iba päťkrát.

Potešiteľné je, že najlepším strelcom jesennej časti tejto futbalovej súťaže sa stal **Tomáš Pitoňák** z nášho futbalového družstva s počtom 22 gólov a **Miloslav Gál**, ktorý strelil 8 gólov.

Tréner družstva žiakov **Ján Pitoňák** sa k tomuto úspechu vyjadril: „S výkonom chlapcov som spokojný i keď sme nikdy drobné výpadky a je ešte čo zlepšovať. Naším najväčším konkurentom bol Štítnik KT a Gemerská Poloma. Sú to dobré a vyrovnané mužstvá. V zimnej prestávke sa chceme zamerať na kondičnú prípravu a zúčastníme sa na halovom turnaji, ktorý už tradične organizuje Gemerská Poloma.“

Naše družstvo v tejto súťaži reprezentujú: Matúš Pitoňák, Tomáš Pitoňák, Matej Šivec, Michal Leško, Erik Hajdúk, Miloslav Gál, Ondrej Junger, Matúš Ďurán, Lubomír Kožár, Lukáš Kováč, Juraj Junger, Kristián Klein.

Družstvo žiakov má veľkú podporu výboru futbalového oddielu, ktorému záleží na tom, aby malo pre ďalšie futbalové družstvá klubu svojich hráčov. V ďalšom účinkovaní bude výbor FO vytvárať maximálne podmienky pre ďalší kvalitatívny rast tohto družstva.

Prajeme veľa úspechov našim mladým futbalistom v ďalšom futbalovom raste.

Dušan Elexa

Tabuľka st. žiakov po jesennom kole 2005/2006

	8	7	1	0	43:5	22
1. Vlachovo	8	7	1	0	43:5	22
2. Štítnik K.T.	8	6	0	2	44:14	18
3. Gem. Poloma	8	5	0	3	20:16	15
4. Drnava	8	4	2	2	21:24	14
5. Plešivec	8	4	0	4	30:21	12
6. Jablonov	8	2	2	4	12:33	8
7. Betliar	8	2	0	6	18:38	6
8. Brzotín	8	1	2	5	25:37	5
9. Kr. Dlhá Lúka	8	1	1	6	15:40	4

Turistický kalendár na rok 2006

Výber turistických podujatí z kalendára Regionálnej rady Klubu slovenských turistov v Rožňave a celoslovenských podujatí schválených Výkonným výborom KST v Bratislave.

Termín	Podujatie	Organizátor
7. 1. 2006	Novoročný výstup na Volovec - 28. roč.	KST Volovec RV
14. 1. 2006	Zimný lyžiarsky prechod Slov. rudohorím - Čuntava	KST Dobšiná
21. 1. 2006	Výstup na Stromiš - 29. roč.	ÓÚ Vlachovo
26.-29. 1. 2006	40. Zimný zraz turistov Dolný Kubín	KST D. Kubín
18. 2. 2006	Zimný výstup na Repisko	KST Sosna N. Slaná
18. 3. 2006	Jarné kilometre 2006 otvorenie - 39. roč.	RR KST Rožňava
22. 4. 2006	Výstup na Zeme	ÓÚ Rož. Bystré
29. 4. 2006	Hviezdicový výstup na Lučice - 7. roč.	ÓÚ Henckovce
6. 5. 2006	Obecný výstup na Moch	ÓÚ Gem. Poloma
13. 5. 2006	Výstup na Ždiariak - 4. roč.	ÓÚ Kobeliarovo
20. 5. 2006	Obecný výstup na Volovec - 13. roč.	ÓÚ Betliar
10. 6. 2006	Obecný výstup na Košariská	ÓÚ Gemerská Poloma
17. 6. 2006	Prechod Slov. rajom - mem. M. Černického - 4. roč.	ÓÚ Dedinky
24. 6. 2006	Výstup na Radzim 7. roč.	ÓÚ Vysná Slaná
24.-25. 6. 2006	Mestský zraz turistov na Čuntave	KST Dobšiná
29. 6.-2.7.2006	39. Zraz vysokohorských turistov Športkemp Tatr. Lomnica	
7.-10.7.2006	53. Slovenský zraz turistov Haligovce - Červený kláštor	KST BA sekcia VhT
15. 7. 2006	Hviezdicový výstup na Stolcu - 9. roč.	RR KST Stará Lubovňa
19. 8. 2006	Národný výstup na Kriváň	ÓÚ Rejdová
19. 8. 2006	Výstup na Tureckú - 12. roč.	KST Bratislava
2. 9. 2006	Výstup na Trostie - 5 roč.	ÓÚ Rudná
30. 9. 2006	Po stopách starej banskej činnosti	ÓÚ Gočovo
7. 10. 2006	Pochod Muzikantský chodníkom	ÓÚ N. Slaná-Banický spol.
		ÓÚ Vlachovo

Ján Gallo

Z činnosti vlachovských turistov

Horám zdar!

Aj keď vo Vlachove turisti nie sú organizovaní v turistickom oddieli, niekoľko nadšencov v priebehu roka 2005 uskutočnilo rad pozoruhodných turistických podujatí vo svojom, ale aj vzdialenom okolí, v rôznych pohorách Slovenska.

Rok 2005 sme začali Novoročným výstupom na vrch Volovec. Po ňom nasledoval 28. ročník výstupu na Stromiš. Menšie skupiny robili aj pochody na bežkách a absolvovali nasledovné trasy:

1. trasa: Dobšinský kopec - Babiná, 1277 m n.m. - chata pod Stromišom - Vlachovo

V lete sme prešli dlhú Bielovodskú dolinu z Lysej Poľany, cez sedlo Prielom, 2290 m n.m. na Zbojnickú chatu a do Starého Smokovca.

26.7. sme zdolali Köprový štít, vysoký 2363 m n.m.

Trojdnňová turistická akcia vo Veľkej Fatre dokonale preverila náš fyzický fond pri zdolávaní najvyšších vrchov, ako sú: Ostredok, Frčkov, Krížna, Ploská, Borišov a dolin Gaderská a Blatnická.

24.9. sme urobili najkrajšiu, ale zároveň najdlhšiu túru vo Vysokých Tatrách, ktorá nám trvala až jedenásť hodín. Ráno o 6.00 hod.

Pri chate na Stromiši.

2. trasa: Vlachovo - Biela skala - Súľová, 910 m n.m. - Babiná - Gálová - Vlachovo
3. trasa: Stratenská pila - Geravy - Biele Vody - Gugel - Špic - Janovská - Vlachovo.

18.6.2005 sme sa zúčastnili tretieho ročníka memoriálu Milana Černického. V Sokolej doline sme prešli cez najväčší vodopád v Slovenskom raji - Závojevý vodopád, vysoký 70 m.

25.6. početná skupina turistov uskutočnila tradičný výstup na Radzim, ležiaci vo výške 998,5 m n.m.

sme vyrazili zo Starého Smokovca a cez Hrebienok sme prešli Malou Studenou dolinou na Téryho chatu. Ďalej sme pokračovali cez Pričné sedlo, 2352 m n.m. na Zbojnickú chatu. Z tohto miesta sme prešli cez sedlo Prielom, 2290 m n.m. až na Poľský hrebeň, 2199 m n.m. Postupovali sme však v túre ďalej a vyšli sme až na štít Východná Vysoká, 2428 m n.m. Z tohto štítu sme postupne zostúpili k horskému hotelu Sliezsky dom, pri Velickom plese, 1665,5. Naša trasa však pokračovala ďalej až do cieľa našej túry, Starého Smokovca do ktorého sme došli podvečer o 17.00 hod.

Aj v jeseni sme urobili peknú túru z Grajnára na Veľkú Knolu, 1266 m n.m. a cez Čertovu hlavu do Havranej Doliny. Cykloturisti urobili peknú túru v Slovenskom raji. Absolvovali dve trasy:
1. trasa: Sedlo Kopanec - Štrbáková - Cigánka - Nižná Roven - Stratenská Pila - Vlachovo,
2. trasa: Stratenská Pila - Zajfy - Vráblová - Geravy - Gačovské skaly - Dedinky - Voniarky - chata Gápel - chata Rompot - chata Kinpen - Dobšiná - Vlachovo.

9. októbra sme uskutočnili „prieskumnú“ turistickú túru po Muzikantskom chodníku. Naším cieľom bolo zistiť v akom stave je uvedený chodník a zároveň si vychutnať pobyt v jesennej prírode.

Vladimír Marciš, st.

VLACHOVSKÉ NOVINY

STROMIŠ

ŠTVŤRŤOČNÍK OBČANOV VLACHOVA

Vydavateľ: Obecný úrad Vlachovo
Zodp. redaktor: Mgr. Marian Kušnier
Technický redaktor: Juraj Kováč ml.

Redakčná rada:
Mgr. J. Kováč, RNDr. Viera Hroncová,
D. Elexa, J. Gallo, S. Labuzik,
Z. Kováčová, Mgr. L. Hlaváč

Počet výtlačkov: 500
Informácie na tel./fax: 058/ 788 32 70
Reg. č. WR-18/1999